

Јован Д. Петровић
МОЖДА ТИШИНА

ЈОВАН Д. ПЕТРОВИЋ

МОЖДА ТИШИНА

Библиотека Србољуб Митић
Мало Црниће
2016.

***Окна
окрњених речи***

КАД СЕ СУНЦЕ ПОМАЉА

у отвореном оку времена
малени изгужвани лик јутра
сунце се помаља у љуљци облака
сасвим тихо и насмешено

мој зазидани прозор наједном отворен
и јавке далеке које мотре на мене
зову ме у топле скорупе јутра
у недодире лепезастих руку

али ја пишем песму
јер све је давно исцртано у нама
ја певам о крилима птице
и о ветру који у крилима птице спава

јер сунце се помаља
тихо и немо и онда помислим
како је све излишно
кад се сунце помаља

16.07.2014.

МЕТАФОРИ СУНЦА

дуго је требало киши да схвати
сву своју издашност
али види како је после небо чисто
види ту високу финоћу
и избрушеност
којој недостају права усхићења

о изађи из сенке
саздане од светлости исконске
има очију скривених
тако лепо претопљених у општи сјај

изађи из сенке
не вреди чекати сунце
сунце је попут кише својеглаво
не кида се оно да баш сваког јутра
у исто време
отвори прозоре
твоје и моје

окрени се шапутању ваздуха
окрени се оглашавању љубави
окрени се мислима шуме
све је камуфлажа живота

предахни у заседама слуха
предахни у кључању воде
у јецајима размаженог ветра

себи се у себи окрени
сунце није велики радник
посвети се његовој метафори
посвети се сопственој близини
ти си весела туга невеселе птице

и љуби ту своју слатку жену
то твоје кућно сунце
то марљиво сунце кућевно
које свакодневно ниче
које свакодневно процветава
као јутро што процветава
из твог остарелог узглавља

19.07.2014.

ПЛАНЕТА НА КОЈОЈ СЕДИШ

окупан си и сада угаси светло
после купања преостаје само сан
ноћ је тиха
и тек колико пас залаје
драга тужна животиња

али на твојем столу тиња лампа
расипа топле зраке
    пљује у црну ноћ
и немаш пута здробљен на папиру
непостојећи о коме се нејасно
с паузама прича
пред тобом шуме ничу непроходне

претвараш се у дрво
претвараш се у звер
одору цвета навлачиш
на здробљено тело

нико не верује да си дрво
нико не верује да си звер
нико не верује да си цвет

пожелиш да угасиш светло
пожелиш да се наругаш ноћи
пожелиш да разлупаш своје здробљено тело

ко сам ја ако пута немам
ко сам ја ако сан не налазим

ко сам ја хоће ли ико рећи
хоће ли ико рећи ко сам ја

о окрени се око себе
уштини се
можда ћеш схватити
да се нема шта схватити
можда ћеш схватити
да ни ти ниси на небу звезда
јер звезда је високо
и недодирна
јер она је јака

ни планета на којој седиш
никада није стигла
до звезда

18.07.2014.

НИ ЦВЕТОВИ ТРАВЕНИ

воли је добро је волети
исто је волети плодне кише
или волети чекано стабло
које расте из дубоких сећања

само љубав уме да умре
у себи сама
и запева опет у јутро
иако ти увелико путујеш
и сањаш у ходу
и свако би рекао
извор зна зашто светли у зору
јер дан је једини кадрији
од воде која је вечна

воли је у дану који је једини
кадрији од воде вечне
он је твоја последња станица
и онда ћеш видети све прећутано
у сновиђењима
где си само мало рођен
и где те стално помало нема

воли је добро је волети
јер у њеним очима самују
твоја сновиђења
док путујеш и сањаш у ходу
воли је добро је волети
само тако нећеш сањати снове
који нису твоји

о размакни завесе
помери засторе очију
претрпаних слика и воде вечне
и соли стаза загубљених у шуми
стигни недореченост недосањаности
своју несавршеност стигни у ходу

размакни завесе
помери засторе очију
у њима је неплодан мрак
али онда је воли
оплоди мрак неплодан
добро је заиста
волети је волети волети
у тој тами неплодној добро је
ма како ма где волети је

само себе немој на тој таласној води
само себе немој волети
у тој узбурканој вечности
у том разиграном ваздуху

тамо си само сећање на себе
тамо си само патња новог доласка
кад умру јутра и поднева и вечери
кад умру очи које ништа не кажу
кад вода која је вечна умре
кад умре живот који увек умре

кад све оде далеко као сећање
као мртва трава којој си
у пролеће и у јесен најсличнији
некада ма када ма где кад све оде далеко
кад кажем ти ни трава не остане

ни цветови травини на танким вратовима
ни крхка вода која је вечна
ни киша која из тебе плаво извире

у том разиграном ваздуху
у тој узбурканој вечности
само себе немој волети
само себе немој на тој таласној води

03.08.2014.

СВЕ У ШАПАТИМА

заиста пролеће умире
док шапати кише
праће те у подножја дубине
пред коначни суд

о никад више на реч
у приправе душе
у јаке ветрове пламене
ни у своју неизговорену реч

све је у изгревцима
и сванућима
у шапатима
и ћутању тишине
све безмерно тихује
у теби

о ако заиста
одеш у дубине
дубоко испод ока
и постоља срца
у дубине
испод завичаја цвета
о немој се враћати
немој никада више
у мој стаклени загрљај
у моје скршене руке
у моју сасушену реч

(у мени сад туга борави
у мени места више ни за ког нема)

али запамти шапати кише и тебе прате
јер јутра не постоје
јер сунце не постоји
јер пролеће заиста умире

04.08.2014

У НЕОТВОРЕНОЈ СЕНЦИ

је си ли ти моја поезија
је си ли њена дружбеница
је си ли почетак светлости
је си ли топлота планете
је си ли на страни мог нестанка

је си ли сенко ишчезнућа
је си ли стабло милолико

је си ли ти моја поезија
имаш ли исту намеру као моја поезија
имаш ли ти која имаш зелене очи
имаш ли ти која имаш подне века у гласу
имаш ли ти која имаш пој птице у ћутању
имаш ли ти која ме присиљаваш
да гледам у небо

ниси ти моја тишина послушај
ја плачем у врбама оденутим маглом
само јецај сам само јецај а премного

ако си тишина ако си ти моја тишина
зашто се не јавиш мојим ћутањем
зашто ниси одрон мојих мисли
и одрон мојих руку пуних поздрава птица
и одрон мог гласа који је хук рањене реке

не дај мојим мислима против мене
не дај мојим рукама против мене

не дај мом гласу против мене
све што је против мене и против тебе је

све што је против мене
отопљени је камен
тамо где га никад није било
и нема векова ни времена за векове
који никада нису били

али ти јеси моја поезија
срели смо се где никада нисмо били
ни постојали
као што никада нисмо постојали

сад знам
ти си остала у својој неотвореној сенци
као лепота цветања у неотвореном цвету
као птичји пој у мртвом срцу птице
у близини пута
који је заборавио твоје име
који је избрисао одзиве твоје крви
и пролећа твојих младости

никад ниси дошла из своје тврде сенке
никад ниси чула мој непостојећи глас
нити си пружила руку изнемоглom ветру
ономе који је знао све о твом лику

али и ове вечери
на истом си месту и опет неопходна
и свуда си где никада нисам био
и тамо си где ме нико није видео

и где никада нисам постојао
ни по навици
никад
нигде

10.08.2014.

С ДРУГЕ СТРАНЕ, ПРОЛЕЋЕ

на крају увек догоди се песма
једноставна ненасликана на зиду времена
у паучини птица и строшених дана

догоди се као заустављени дах
или као застој ветра на литици воде
загледане у понор под собом
уреже се ко пртина у целац срца

тугују можда негде
на некој другој страни заборављене
песми приучене птице
у песму моју неуведене
мада увек на крају догоди се песма
у којој и птице залепршају

тешко је преживети живот
који те чека као глувоними незнанац
који можда није ни твој живот
невидљив и безгласан
коме једино можда име и презиме треба
у тренутку бола којим се у свим временима
премерава вечност

(о ако је моја љубав можда тренутак
непребола у недосегу негде затурен
зашто сам загледан у вас
о реците ви тешке небеске крошње
док прећуткујете вечност моје љубави
у којој је све заустављено

на путу луталица и празних срца)
о да има таквих ветрова
о којима се узалуд прича
јер сâм си иза невидљивих зидова
и баш зато они су пред тобом
и одолевају твојим ветровима
и пролећу с друге стране
и висини својој у усправном лету

и одозго где вид губи моћ
звездама насељавамо дубоко тло
да опет срастемо са самима собом
и с откинутим местом бескрвне ране

с кошмаром мяса никад ниси научио
о заласку сунца у свом узлетишту
јер не верујеш у залазак сунца

небо умире од туге и самоће
исто као и ти о да кад све оде
зато претопи се у отужну сенку дана
који отиче као што љубав отиче
и која ти је окрутно окренула леђа
и дану срачунато променила име
негде где је нико није препознао

онда сам ја умро можда узалудно
чекајући да се песма смилује
да се догоди негде иза неких зидова
у хладовини топола или јасика
у топотима и топлоти ренесансе пролећа
с друге стране појила у искрама младе
пролећне ватре на нејасној висини

онда сам ја умро по ко зна који пут
чекајући да се песма смилује али
не рекосте ни тад ви тешке небеске крошње
али не рекосте мени у соби без прозора
зашто сам загледан у вас ако знам
да прећуткујете љубав моје вечности
да прећуткујете вечност моје љубави

17.08.2014.

ОКНА ОКРЊЕНИХ РЕЧИ

1.

о сунце моје
је ли то освет препознао наша лица
је ли ми то жмуримо постиђени нашом
близином
је ли то у мраку одгонетке тајних места
кријемо се узалудно

о сунце моје само нас двоје знамо
где смо за нас двоје поставили замке
само нас двоје ћутимо
док у замке угодне упадамо лагано

о какво блаженство неизбављења једно
од другог од нас двоје такмаца љутих
без сенки и трагова у топлом дисању
док брезе расту кроз прозоре наше таме
кроз окна наших окрњених речи
у висине високо где су наше очи одлутале
где су наше руке једном одлетеле
о сунце моје где су наши откуцаји
засвагда постали тишина

је си ли ти светлост која ме нежно буди
о сунце моје је си ли блесак умирања таме
у мојој јединој жељи
има ли те заувек у мојим празним рукама
има ли те заувек у мојим мртвим речима
има ли те у овом страшном освету

на узглављу моме одакле деца непрестано
долазе о сунце моје
је ли то освит препознао наша лица

2.

како ову ноћ да смирим шта да кажем
лудој ноћи
која краја нема док растем из својих ноктију
док травом душе надрастам срце своје
родно место твоје једине љубави

о кажи ми реч која уме тајни уста да отвори
кажи како да ми за тобом лутање слатко буде
јер непролазност јутарњу од половине ноћи
тражим
јер освите далеке од половине ноћи призивам

о кажи како без таса у дамару и у челу
душу бола и у месту корачање болно
да измерим
наду која ме страшно препознала како да
смирим како тугу срца камену да предам
камену који се у мене загледа камену оном
који ме никад не виде

о зору само да ми је до зоре распарчати
и из овог тела одем у дрво и у птицу
у умор мора и у тугу дугих ветрова
да одем тамо где тишина мера је свему

15.12.2013.

Можда тишина

ДРУГА ОБАЛА

пред олују само небо видим
изокренутим речима
појашњавам себи и другима
опасно је у туђем трагу бити
али остављамо отпатке за собом
из уста нам препуни отисака
испадају који су заправо адреса

али све једно сан твој само је твој
и тешко је остварити туђе наде
јер светло твог дана или вида
бруши се у болу који није мој бол
зато погледај небо како је лепо
и поразмисли хоће ли ишта остати
од његове лепоте кад олуја оде даље
кад промени град коначно сита

само још вечерас у вашем граду
тако кажу трговци опсенари
и никад из вашег града не оду
заувек ко ваш остану уз вас
уткани у ваше месо и вашу немоћ

небо је баш лепо пред непогоду
без лепоте нема ни разлога ни сласти
без лепоте ни кривице нема

зато се знам дотерује и девојка
која лагодно и спокојно каже да је моја
пред бескрајним огледалом времена

зато она као брод у буру улази
у невреме моје љубави у покољ мог живота
она зна да је на другој обали
све испочетка

27.08.2014.

ДРУГА СОБА

много је у мени незаписаних песама
јер моје путовање остало је у затвореном
кругу и у мраку су као подрумске биљке
расле само моје очи цигљале из себе
и никада нису нарасле нити изрониле
из воде и тишине загледане у хладно небо

ова страна је наличје друге стране
а ни на једној ни на другој нема каравана
оних старих веселих птица
али све једно ја се никад нисам ни запитао
зашто песме моје саме без ичега и икога
шаљем по белом свету без иједне речи
које ће понављати све док се не схвати
да сам луд у погрешно време
на погрешном месту
јер ако песме моје ухваћене попут птица буду
како хватачи да знају коме треба да их врате

под великим крошњама зелене природе
рађају се последњи часови мојих мисли
једнога дана моје очи ће постати огледала
и ја ћу схватити да у огледалима ничега нема

под великим крошњама црног неба
све је исто као и претходног јутра
моја жена у пола шест у другој соби
сама испија кафу
нисам ни знао да постоји друга соба

27.08.2014.

ТЕСТАМЕНТ ЋУКА

нема последње ноћи ни прве
иста је тама на изласку
и на заласку сунца
само отправници возова разумеју тугу
пролажења
али тврди су момци ти китњасти кестенови
они се хране властитим хладом
и жеђ толе водом пуштеном кроз пређу
од седам неба

лажна је нада и очекивање тестаментa ћука
у опсерваторији зоре
јер звезде нису на читању
лаж је једина радост
и душа лагодно путује

и све је затворено у мртвом граду
и врата су затворена
и прозори су затворени
све је мртво у затвореном граду

само срце није затворено
само срце није мртво
срце је од јутрења празно

али нико не треба да полаже право
на празно срце
нити на пусту имовину
на којој се легу само кише
које после певају и мењају свет

само отправници возова
они у теби што живе
знају путовања крви у земљиним венама
ослушкујући љути топот земље
који никада не јењава

они ће с правом рећи
да је и твоја крв
воз без возног реда
узалудна
као колосек без шина
или као јутро без сванућа

28.07.2014.

МИЉЕНИК УЛОВ

свему се може понешто додати
ма како сваки пут некуд изводи
али ти си само дрво поред тог пута
само слетиште за птице и утеха за ветрове
у твојој кожи кале се семена опстанка
и годишња доба себи уређују дан
али ружна је твоја неодољива лепота
јер нико ништа о теби не зна

ти си речи своје под језик затурио
заклопио их под седам катанаца
а тишина није ничије име
тишина је назив за град
у коме је све безусловни сан

имај у виду ту висину тај недосег
и неупотпуњеност
ту могућност да својим стасом стуб бола
наставиш тај ветар камена
који је споменик буке

твоја девојка која је твоје име
која је твој ход која је твоја башта
која је смарагд твог сна
јутрос устаје из туђих ветрова
и не зна више за твоје име
и не уме да препозна маглу твог лика
и не зна ништа више о теби

јер ти си само дрво поред кратког пута
и узалуд умиреш
на земљи која је незахвална равна маса
она никад ништа посебно не записује
она никад ништа не памти

али ако и у заборав путујеш
у њеном гњилом чвору себи можеш
саградити дом из кога се никуд не полази

распростири кревет под масним сводом
затвори очи и помисли на птице
и баци тек по коју мрвицу
свог устајалог бола

иако нико неће похитати на тај мамац
јер заборав тебе чека
ти си његов омиљени улов

27.08.2014.

ЈЕДНОСТАВНО ЧОВЕК ЗАСПИ

није много остало до јутра
затворила си врата
и ја сам онда дуго слушао твоје кораке

спокојна и задовољна отишла си
истуширала се на голо тело навукла хаљину
(о хаљини ћу други пут) и отишла

твоји кораци су били ударци кише
били су звона Александра Невског
онако како сам запамтио и сачувао

само је море тихо шумило у даљини
и један бор је пао пред моје ноге
потом тло се дуго дуго смиривало

али ја сам знао да се пролеће враћа
као и птице као и дечји назеб као и љубав
као све што не верује у одлазак

веровао сам да и ти волиш да се враћаш
веровао сам и не знам даље шта је било
човек заспи једноставно и спава и спава
и нема више шта да се прича човек спава

29.08.2014.

ПРОМЕНИ ПРОМЕНИ ВОДЕ

данима на мом столу вене цвеће
промени промени воде скоро вапи
нисам ни знао да цвеће прича
боже мили ово не затвара уста
а нит га кољу а нит му душу ваде
кад је на столу већ готова је ствар

али то није права јутарња тема
најлакше је покидати цвеће
скратити му дршке одбацити лишће
помирисати и забити у уску вазу
онда гледати га гледати гледати
дивити се дивити његовој смрти

а тако и људе шминкају пре
него их спусте у ковчег
онда и њих гледају и диве се
и диве њиховој лепоти
и кажу заиста *као да је заспао*
или кажу заиста
само што не проговори

али кажем узалудна тема или:
уврнута! права је реч
ваљда због слабе исхране
учињене друштвене неправде
због занемаривања вековног труда
или једноставно:
немара модерних времена
или једноставније јер такав је час

сваком од нас по једна неудобна ваза
како би се срећници нерадници
власници живих душа
велепоседници они коју пробају
заправо дегустатори
дивили дивили у лене подневне сате

*како је леп само што не проговори
као да је заспó само што не устане*
али може му се шминка дотерати
леп призор увек може бити лепши
али заиста то није јутарња тема
није за цветове бар за цветове није

промени промени воде

28.08.2014.

РОДОЉУБИВЕ ПЕСМЕ

то је та планета на којој седиш
заиста боље немаш али ко зна
шта би ти и запало пођеш ли у непознато
круг се окреће а куглици је свеједно
ако је већ тако прекриј свој број
не мора свако да се дичи твојом судбином

ништа на овом свету није случајно
па ни твој кош неће се случајно
испунити твојим потрошеним животом
коме требају твоје дилеме несвестице
и твоја повраћања кад те стигну све муке
други увек боље знају докле је твој пут
други најбоље знају где су постављене
твоје рампе и твоја коначна допирања
други све најбоље знају али не питај
то је та планета на којој седиш
то је то гнездо мисионарско
то је та изба о којој немам више речи

то је све што немаш и ништа што имаш
отаџбина је пропала ствар и то је то
затвори прозоре и намакни ролетне
отвори боцу и пиши родољубиве песме

29.08.2014.

У ГРОМ СВЕПОЧЕТНИ

треба разумети траве и воде
све је у коначностима
и ништа не преостаје кад ноћ умре

у мојим празним рукама
своје стабло извија моја драга нада
гладна додира јер је од глади начињена
настала нишчега на ветрометини
као бол или страх одојчета бора
на литици изглачаног лица

(далеко од свих очију
и животне водице суза
жедна млека пољубаца
незасита та луда моја жена)

али шта ћу ја са својим разлупаним срцем
некадар сам зрно сумње у њему да изгрејем
некадар мисао бледу пред собом
на узици да водим

некадар да ме се не тиче ово јутро криво
да ми срце искасапљено гледа своја посла
да се смилује том детету радозналом
тој срни уздрхталој том поветарцу
неуморном у мојој кртој коси

а шта ће мени те јутарње шетње
шта ће мени те младе травке
у мојим кртим шакама све је крто

о научићу разне занате
морам до зоре да издељем овај тврди мрак
од овог тврдог мрака до зоре морам
твоје руке да издељем
да ме загрлиш кад с изгревком ниоткуд
у твоје очи банем
да ме обновиш у сјају шареног дана
да препознаш мој јаук камена горског
ово моје дрво живота неуништиво
као песак наде и као брашно воде
у гром свепочетни моје дрво живота
да праметнеш овог јутра
овог јутра закопчаног до бола

02.09.2014.

ИЗНУТРА ХЛАДНА КУЋА

у мојој глави расте трава
и све је зелено у соби моје мисли
која никуд не сме јер трава је мека
у мојој глави као свила
свиленија од богојављенске месечине
и бистрија од витлејемских бунара
и моја мисао никуд не сме
јер трава у мојој глави је зелена
и у њој ничега нема потпуно је ненастањена
и опчињена собом моја глава
у којој је трава једна зелена

али оставио сам ту усамљену мисао
у мојој зеленој соби
која је на почетку те траве која расте
у мојој глави
на ободима неке старе празнине
сласније од богојављенске месечине
сачињене од пољубаца младенаца
и свежије од витлејемских бунара у којима
одроста моја жеља као једна сива риба
која говори и која се смеје црвено
када се смеје

у мојој глави расте трава иако нико не верује
да моја глава одраста у свежини своје траве
и сунце првог младеначког јутра пасе
на том травњаку из кога све исијава
и све полази и иде у нетраг и неповрат
док моја мисао не замахне својим бичевима

у прасак и све врати на своје место
у мој сан кристално јасан
у коме видим твоју главу и твој осмех
ван твоје главе
и ван мог пропланка
али знам опет да си то ти јер само ти можеш
да пронађеш богојављенску месечину
и бунар жеља
у мојој зеленој ускомешаној трави
у мојој глави хладној као кућа
као кућа која је хладна изнутра

11.08.2014.

ОМЕЂЕН БЕСКРАЈИМА

али куда све то води
у свечаним оделима учесници посматрачи
спровод планете у ковчегу од људских костију
лишће опада програмски протоколарно

после кажемо за све је поезија крива
њен промењени лични опис
њене промењене навике
њена антропометрија
која више наликује оксидисаном пролећу
него поју птица
што је њен превасходни задатак

данима киша меланхолија као ударна игла
за ругање себи за величање инсеката
за поруб на срцу који прави и оставља ране

мене се та тема не тиче
не иритира
не оставља абразије
не копа за закопаним градовима под кожом

кад си пристojно мртав све је лакше у животу
авеније саме од себе ничу из гомила
одстојалих речи
саме од себе у своје пориве одлазе кости
месо и кожа

али овде је пропланак преплануо и зелен
правилно распоређени цветови

инсект између њих растрчан
геометар посвећен племенитом циљу
и дубок уздах уместо бујица хладних
и повратак опет кући у пристојно време

после кажу луд си ниси сасвим свој
после кажу
али мене и даље непогрешиво препознајеш
мене одржава цвет на зеленој ливади
и ма како прозаично
али свакако истрајно чекање стабла
има налог да дохвати сунце

али личим ли ја на светлосног путника
личим ли ја на то зелено стабло
личим ли на сунце
заденуто у моје кристално око

ништа зато
мене несебични ветрови уче
да лебдим над водом
у простору који стари и умире у мени
иза затворених врата љубави
омеђен само бескрајима

02.09.2014.

МОЖДА ТИШИНА

1.

у страху узалуд дочекујем јутро
у моме срцу недоумица се гнезди
громогласно све у мени ћути
безмилосно буди тишине које снатре

јер полегла је магла ума
и грануло сунце
и заиста је јутро почетак дану

подигни завесе као кад отвориш очи
овај сјај сада пали незапаљив вид
и може бити само крхка нада
јер ћутање увек најједном проговори

2.

месечева светлост планктонска крв
невидљива цури из тамних очију

у светлости умрљане магле тијак гробља
оскудно осветљене мале ненасељене куће
у одајама њиховим ћутање пресијава
пресвлачи се у боје дубина и времена
у простору доступном са свих страна

и ти која си блага тишина дуго сањаш
без снова предала си се свом ћутању
а дан упорно лупа на непостојећа врата
твоје непостојеће ненапуштене куће
али ти не отвараш јер ни ти не постојиш

постоји само тишина и твоје ћутање
и само сребро росе обитава
на обронцима пролазности
у висини твојих замишљених ногу

3.

не дирајте моју тишину она је од стакла
ућуткајте песак брбљивог сата на зиду
задавите ту малу неваљалу птицу
кошуљу од тишине хоћу њен суви сок
и масни прах њен полен васељенски
не дирајте моју напрслу тишину

је си ли то ти тај малени сјаја зрак
је си ли то ти венчана с тишином
је си ли то ти одустала од гласа

и још се одеваш у моје црно ћутање

07.09.2014.

ПЕСМА ПТИЦИНА

запеваће птица у поноћ исто као и у подне
исто као и у јутро тек рођено
запеваће птица

а како ће знати да запева моју и твоју песму
како ће знати да опева крв из које ничу деца
из које се простире небо
како ће знати да пронађе крошњу
која је из нашег стабла отишла у небо
која је однела нашу нерођену децу
која је однела нашу нејач неумивену
да се подичи пред звездом на небу
пред лепотом звезде
која је лепша од сваке друге лепоте

запеваће птица можда пре
него што помислимо на птицу несрећну
јер срећни не певају о срећи
али ако птица ипак запева хоће ли то бити
песма само птицина или и несрећна песма
наше љубави узалудне
јер узалудно је све што је непролазно
јер све што је непролазно нема крај
који једини познаје и срећу и несрећу

ако птица запева ми ћемо заплакати
под нашом леденом крошњом
и гнезда ће попадати и однеће их ветар
и никад јутро неће бити од песме птицине
и онда ће и јутро бити узалудно

као што је све узалудно узалуд узалудно
ако нема крај који једини није узалудан

запеваће птица све ми говори
породиће се дрветова крошња и многа
младунчад песмина запосешће поље
које је наумило цветове
и које је наумило моје и твоје кораке
и у коме су утихнули пољупци
човека и жене а то је велики губитак
јер поље других успомена нема

запеваће птица у поноћ исто као и у подне
исто као и у јутро тек рођено
запеваће птица

запеваће узалудно птица

11.08.2014.

ПЛАХЕ РАСКРНИЦЕ

1.

плахе су раскрснице високе у својој плавети
и мрсе се кораци без смера у прозору
према оностраном властитом лику

тамо је све сажето сложено у доток
имаш два ока одваљена из громаде угља
имаш нос што те злоби с краљем висина
имаш косу непокошену у којој више
не проналазиш поиспадале речи

али с гађењем мораш љубити
јер месо то љубљено труло је
и маст на месу љубљеног ужегла

није згодно ни уљудно ни уносно
то ружно неуљудно неуносно људско трупло
много је труда до здравога смеха
много обрुшене и срушене муке
много врата̂ затворених до устајале софре

2.

ако будеш добар а добар бити није дар
и није затечено стање
бити добар кô и сваки је други занат
увек испочетка и никад до краја
јер глад је општа и ситна је врлина
велика заслуга неспоразума и непребола
ако се пресводи зао час онда се зна
само сунце може да утоли глад

ако будеш добар
ако будеш добар
можда ћеш покаткад сести до њега
и његовог трулог мяса упоредо с његовим
воњем и његовим закисељеним знојем

глад је велика ма колико непотребна
у густој ноћи сабитој и непроходној
на којој су непостојећа врата

али буди добар никад није касно да будеш
добар имај јабука у врту имај гојно кљусе
ако све то имаш у авлији закулисној
ти си цар
цар си или бар црв

ако будеш добар и љигав
ако будеш довољно љигав
да склизнеш лако о љигавост његову

3.

ако себе убедиш
да постојиш и дишеш да гледаш и видиш
и љубиш и једеш да си жив ако себе убедиш
и у ум свој поверујеш
који понекад само глад црта по скицама неба
по ноктуријским тумарањима у борама ноћи
ако ипак отвориш врата неке коме се не
надаш
макар драга је твоја што баци око на другог
човека
ако наједном било ко с бродовима својим бане
у ту боцу која је збир понирања

која тамнички искушенички потопљене лађе
и ако те ућутка на том великом прагу деобном
између људи и нељуди између воде и неба
између кујне и авлије

ако ти каже седи и буди добар
јер немаш вид јер ништа немаш
јер си црв

а ти седи и буди добар
и буди црв
још боље: буди добар црв
даће ти онда јабуку румену

4.

ако преживиш себе ветровитог и магловитог
ако преживиш себе себи одметнутог
ако пригрлиш пут који ти нико не каза
и погодиш у село где још има људи
и где су окачене живе светиљке
и где је грозђе на гранама властитим витким
уз дуваре сабито и где су девојке разигране
и крила им недирнута и руке њихове
тице небеске

ако преживиш себе
и мајци опростиш и огледалу очевом
ако се на оца очевог не окомиш
ни на мајку мајкину ружно не погледаш
ако се извиниш себи због себе
и будеш добар и одрекнеш се свега
и будеш лик сопствен себи налик

имаћеш и место на зиду
и рам имаћеш у који мораш да станеш
умео или не умео

5.

тако видиш дођу неке речи
твоје речи за које ниси ни знао
као наплавина која је добра ствар
и онда све опет буде нормално
једноумно јер једноумље једино је
хранљиво ткиво и куртоазни одазив сунца

благо теби ако си као тло рођен
ако из рана твојих птице полете
благо теби ако ти из просуте крви
олистају песме али мораш да знаш
где је јутро прогледало ту и вече заноћи

тако видиш дођу речи неке твоје
изненадне непознате неке изнедрене
као дете кад заплаче свет угледавши
и свако пожели да је дете новорођено
свако би из почетка животу да се нада
ма колико пролазна била његова моћ

само једном с муњама да се усправи
само једном с громовима да рикне
из рова душе да заседне ширине
али благо теби што си као тло рођен
јер као тло рођен на својој си земљи
где с јутром прогледаш и с вечери заноћиш

19.11.2015.

ОНА ЈЕ ЗАКЛОПИЛА ОЧИ

*Наталији,
која ме је родила*

задњи пут кад је походих
о да о мојој се мајци ради то хтедох рећи
на њеном гробу видех самоникли цвет

без тешкоћа препознах прекрасну биљку
јер имала је дуг сабљасте лист и витко стабло
као купачице бестидне у мору

али у њему ипак само цвет препознадох
јер место је такво било
и можда је он био и нечија прелепа душа

обрадовасмо се силно нас двоје у исти час
као два пријатеља стара
и силно се смејаш кад ми рече
о знам те ја и све о теби
јер и на твојем гробу охохо проводићу дане

***

у сваком случају баш дивно место
за значајан сусрет
као да хтедох рећи али у трену поверовах у
цветне речи јер сигурност је божанска била
у његовом гласу

али све једно
над нама је само облак један прозрачан

надгледао поља и ливаде
и у запослености својој
нама не поклони ни најмању пажњу

али јуначки ако није крупна реч
поднесмо и цвет и ја такво понижење
и ништа не рекосмо већ из исте вазе
написмо се старе воде
и наздрависмо један другом

отад у нама прича без покрета заподену се
јер на месту тишине сам био
и свуд околу као разбацане
сијале су се црне куће без прозора
и светла у њима али препуне станара

***

*о пригуши малко то сунце
не могу ти боре са чела покупити
цвет шапну и ја стадох између биљке
и јарке бакље
а ноћ се без позива одазва
густа и тмаста најједном паде
заиста без речи*

*твоја мајка о тој ноћи зна
о сунцу она ће ти једина рећи
али кажем ти
да би сунце пронашао
изгубити га најпре мораш*

***

о она је заклопила очи
без могућности поређења

као нико никада као никада ништа
зар треба ићи у бескрај далеко
у сулудој жељи за коју објашњења нема
која не тражи о њој да се прича
јер жеља је само себична туга
која се собом доказује а правда смрћу

о учини исто што и твоја мајка
сваки грумен земље с незнанцем подели
он ће те клицањем дочекати на том
тргу пустом препуном људи

шаке твоје мајке која је затворила очи
препуне су сјаја биле и зато тамо
(кажем тамо јер не знам другу реч за нигде)
нема ноћи ни мрака

***

о како је тужно небо без неба
је ли могуће небо без неба
или је то пошаст писца
чија је мајка заклопила очи
који нема решење
нити зна пут до друге обале незнања

она је предивно заклопила очи
као да је то било једино њено знање
непоколебљиво и без грешке
и свима је зауставила дах
али тим умећем нико се задивио није
нити схватио тренутак раван великом праску
фини песак кад се круни с лати
смарагдне мисли
(јер она је намах само мисао била)

и прозачност нестажња
које бескрају невидљивости пркоси

***

она јесте заклопила очи то хтедох рећи
и то је тако јасно било али још не знам
да ли се тада све и у мени заклопило

и реч која мост беше између великих питања
и осмех-кључ од свих цветова
(о она је једина имала умеће да уђе
у просторије цвета)
и небо птицама насељено и космичким
растињем многобројним (јер она заиста
није узалуд заклопила не само своје очи)

о да зар већ рекох она је заклопила све очи
она је за собом повукла све завесе
на прозорима неке велике куће без прозора
у којој нико никада ни био није ни боравио
иако је ушао у ту кућу без улаза и без прозора
иако су сви одувек у њој једино и живели
јер тако је настао мрак тај светлосни
заиста тако је настао тамо
где никада светлости није било

***

погасила су се светла
и на улице похрлиле ноћне птице
(јутро је остало далеко и без уређених
стаза за ране шетаче)
погасила су се светла и засветлела је љубав
коју нико никада није помињао

али и љубав је заклопила очи
као сваки праведник уздахнула је и тихо
(неки кажу и нечујно)
рекла

*радите како знате
ви сте увек најпапетнији били*

*а ти пискарало самозвани песмотворче
ти свезвани зликовче ведрооблачило без неба
заклопи ту књигу
пусти је нек почива у миру*

*кад се очи једном заклопе
то је као да књигу заувек заклопиш*

***

задњи пут кад је походих
о да о мојој се мајци ради то хтедох рећи
на гробу видех самоникли цвет

прекрасну биљку без тешкоћа препознах
јер имала је дуг сабљасти лист и стабло витко
као купачице бестидне у мору
али ја у њему ипак само цвет препознадох
јер заиста место је такво било
јер можда је цвет био и нечија прелепа душа

17.08.2014.

О, ЛЕПА МАРИЈО

1.

Лепа си Маријо и знаш да ја нисам вандал
и сећаш се и истока и запада које сам ти
доносио
твоја младост беше једино својство мог
кратког дана
на мом гробу јатила си тишине и само ветар
понекад
окрене главу на ту страну
о Маријо не куни мој крст који не личи
на твоје освећене руке
та земља опет само је кућа у којој нема ни
врелине
ни студи само трептаји кажем ти тишине
над њом прехрањују све бројније и бројније
време
које више не постоји
о лепа прелепа Маријо

2.

Ти знаш да моје усне нису врела копља
ни отров кукуте који расипа дан у затруднеле
леје
само ватра има ум недопиран и немамо лестве
да досегнемо птицу у лету
али моје мисли плоче су на путу за кап крви
која у мермеру умива своје лице
Чије је то лице лепа Маријо

на коме око не препознаје око и уста гутају
ветрове који ни лептире не одапињу

Не љубим те о лепа Маријо
дан је умро у мом кавезу угинула распевана
птица
о то је био дан када сам и тебе изгубио
лепа прелепа Маријо

3.

Рекао бих да је овај већ пио са песником из
једне чаше
његова крилца немају рукаве
али мрље су као ноћ по читавом његовом телу

Ништа ми немој рећи о лепа Маријо
јер речи у теби само су понављање смрти
у којој још има места
а ја сам птица без сенке и радије ми реци о
дану
за који се спрема последње путовање

Али мој пртљак за путовање још није спреман
у њему још није ницала обећана палата
љубав није
моја лепа прелепа Маријо

4.

Мноштво или монаштво слово је чудо
не играј се ни с једним појединим словом
не извлачи насумице цигле из грађевине
опасно је из знатижеље обрушити здање

Себи си једини заклон и једини кров
и једини знак да постојиш и пре себе
и да ниси на туђој земљи самоникло дрво

Ходај лагано својим трагом
где год да си први пут си трагови су запис
воде су све виделе и све записале
водама веруј

Ти живиш у чудним књигама које не знају
за једно место
ту негде моја витешка ватра покушава
свој борилачки плес
ту негде и тебе видео сам и никад љубио
о лепа прелепа Маријо

31.05.2014.

Параван јутра

КЊИГЕ НЕНАПИСАНЕ

Болују ми књиге ненаписане
ускраћене за сунце за кап кише
за пену првог снега
узалуд птице певају оне су птице
заточе

не и песма је њихова заточена
а песма мора да има укус ветра и воде
песма мора да има сјај звезде

Болују моје књиге ненаписане
ускраћене за дрхтај човековог срца
за сјај ока његовог за прах сузе
који се труни из његове коже
узалуд и то срце распевано оно је срце
заточено и његова је песма заточена
откуцаји су његови мртво звоно

Болују ми књиге ненаписане
болују без руке човекове без туге
његове плодносноне без љубави
његове потрошене без бола његовог
поданичког превеликог
за сваку моју ненаписану књигу
за сваку твоју ненаписану књигу

22.02.2015.

БЕЗ ПОВРАТКА

банално за почетак песме
она се циљано рађа у спаваћој соби
у којој се рађа и свако моје јутро
у погрешно време на царини поноћи
пред намргођеним службеницима глуве ноћи
у тешко време за рађање песме

нема те силе ни начина ни смисла
окренути се и вратити у време
које више не постоји
само гомилање речи отаљавање страха
куповина времена до укинутог сванућа

о све ће ми по списку! ништа ми
поштедети неће зоре ли се домогнем
с утробом исутом за преглед
с органима избаждареним
с прекуцаним бројевима карличне кости
с вештачком документацијом крвотока
с израбљеним резервним деловима
пред задртим службеницима јутра
без аргумената без понуда њиховој части
без питања за испит њихове доброте

из брлога у брлог из песме у песму
из речи у реч (из погане у погану неверничку
црноберзијанску кванташку препродавну
од јутра до сутра) из труле у трулу
из кварне у кварну без зуба без језика без речи
за расад поезије прави час

док роса се као млеко из брежуљка дојке
разлива док слива се из меха живота
милина умирања у колевци поезије
у безмерној топлини присне смрти
непоновљиви час да се оде императорски
тријумфално на рукама својих гладијатора
у чељустима сабратских ситих зверова
нахрањених људским бутним коскама
и путером њиховим сласних слабина

коме рећи у глувој ноћи (јер не чује те, глува!)
у празној кући у празној разрованој авлији
сраслој као стара рана као затрпан бунар
као бела хоботница облака на белом небу

о банално је све то јер песма није циљ
циљ је твоје избављење из песме
циљ је песми у песми затурање трага
циљ је извести песму на пут без повратка

као и овај у мојој спаваћој соби
у којој се све зачиње и све рађа
и где је мој једини пут ма колико циљан
ма колико без повратка

01.06.2015.

ОГЛАС ЗА НЕБО

могло је мање тих песама
након сунца и сунчаних дана
велике су наплавине
и куће изврнуте плутају по муљу суза
и где је био склопљен кров
засјаји прамац
и старе приче олистају
укорене се у све што је стврднуто
као успомена у ковчегу са хиљаду реза

мора се опрезно с песамама
оне имају оштре кљунове
и нокте као љуте бодеже

и никад им није довољно игре

ритуалом вечеринки оне врате време
на избледело лице
у празне очи
а то тако кратко траје

облаци промене небо
и небо остане празно
с огласом за издавање

ПОТОМ ТИШИНА

мени само речи требају
само речи које се као пси
лицемерно привију уз ногу
које једине уз ногу умеју
да воле мој деспотски бич

јер оне не кажу ништа више
од себе самих окамењене
на широком путу јасном
где птице распремају за певаче
и путнике постеље и за морепловце
птицју браћу топлокрвну
путујућа сажвежђа у црвеном јутру

у њима нема одјека даљине
нити одзива страха
који коначи у мени
који све зна о мени

ћутим
ћутање је вечна кућа
само вечна кућа заједнички је дом

све једно
вечност је у нетрагу путовања
у ћутању на столу
где тишина има свој велики час
и где је човек потом дуга тишина

28.07.2014.

КРВ ВЕЧНЕ ВАТРЕ

ма како наставио увек ће ти недостајати речи
оне једине могу да кажу твоја узалудна враћања
тражења изгубљених путева и затурених стаза:
настојања да се престигне вапај и доспе у крик
који је опроштај од свих нових тугâ и предаја
пре времена али настој да се сатре то под тобом
уздрахтало тло које непогрешиво памти
све покрете твог трусног записивачког срца
црне гуте мяса некадре да се насмеје
загледане једнако у ведро небо без птица
у мир настанка заборављеног птичијег лета

упркос свим речима проклијалим у депоима
твоје смрти које посебно негујеш и баштиниш
да у прави час изникну на просторима голети
ума некадар си да дотакнеш дно свих тих
превасходних одговора на излишна
непостављена питања неверна истини живота
некадар за изазов сна који је само упорна слика
недешавања и непризнавања унутрашњих жеља
некадар за изазов испуњености заласка
и губитка дана и губитка вечне ватре крви
у којој плива тај свеобухват љубави и наде

некадар у ништећој крви вечне ватре
у јаком гнезду црне непостојеће птице
те црне жртвоване птице која се у теби зарекла
на ћутање којој ће такође увек недостајати
права реч да ти каже зашто си ти посебан
да ти каже зашто си рођен као човек

01.06.2015.

ОКАМЕЊЕНА

питања изостају јер све је речено
искази који су предодредили дешавања
сада су историја
најпаветнији после хиљада векова
затворили су очи
у часу кад је рођена херметичка поезија

отад реке нечујно теку
као приче које нико не чита

можда је песма о љубави још ненаписана
јер зашто би се сретали
ако је љубав безнадежно зацаровала нама
зашто би се тражили оковани у туђе синцире
који не постављају питања и не нуде одговоре

време је свакако прошло
и планета је слегла као прашна шкољка
у старом кориту велике воде

и можда питања изостају јер све је речено
и јер је на смех осуђен сваки нови напор
да се роди нови човек
као и нада да се у ислуженом
вулкану препозна покорни слуга

али тло је тренутно разорено и неупотребљиво
као и увек пред проналазак новог света

29.06.2015.

ПАРАВАН ЈУТРА

јутарње вести нове свеже још топле
неко их хоће на пола печене
неко помало кржаве неко их гута какве биле
јутарње вести са свих страна
допуњен светски асортиман

уцене корупције завере утаје
срчани удари мождани удари државни удари
удари са задужењем и без портфеља

самоубице фундаменталисти
самоубице љубавници
самоубице уз помоћ пријатеља

јутарње вести са свих страна света
нове свеже сирове на пола печене
реш печене хрскаве са и без сенфа
са доста и са мало крви

резолуције револуције еволуције
(једина бајата вест)
рестрикције транзиције инквизиције
сецесије рецесије концесије
концепције перцепције контрацепције

*

како је лепо јутро над брдом прозваним
неком речи чежње
као Маутхаузен као Ист Ривер

као ШанзелIZE
као Швајц Алпе или рт добре наде

на тераси над понором живим
чаша хладне воде ужитак студен
над светским црним гробом
шољица прве јутарње кафе
црне као црна кожа
трудбеничка без сваке сумње

о како се сунце поносно рађа
иза паравана јутра
на пољима бразила индије и индокине
у пејсажима руанде и авганистана
над превојима анда и песку сахаре
у албуму на столу од леша махагонија
под портретом без лица на зиду

без очију без слуха без срца без душе душе

о како се сунце садржајно рађа
над новинама препуним јутарњих вести

02.07.2015.

Тишина, свакако

ОДА РАЗУМУ

рата ће опет бити поуздано знам
глад временом постане експлозив
израсту јој дуги прсти
руши путеве обара дрвеће подрива небо
све по списку чудном непрегледном

река узалуд тече поред наших ногу
поред наших невиних уплитања
улагања наших у нове генерације!

о зашто смо исмејани
зашто неповољне вести долазе
из предела слутњи
из кућишта наде из шапурки очекивања

мајка опомиње никуд од куће!
никуд из себе
никуд испод крова своје таштине
ни испод стрехе сопственог бола

никуд из казамата неодлучности
и ћутања

не може се делити смрт
она је само моја или само твоја!

о има ли излаза у поезији
заиста у поезији
њу смо једину сви подједнако волели!
има ли спаса игде за моје ведре ноћи

које умиру ко малени згажени инсекти
као и ми сами
непостојећи

могу ли плавом бојом твојих очију
нахранити глад крвожедних паса рата
могу ли твојим раменима поднети ту луду
жељу звери
о могу ли преживети овај смртоносни живот
ово живо трупло наде
које се руга и изводи
у поља која су боравишта смрти

о рата ће бити поуздано знам
очи твоје кажу
кажу песме мојих унакажених птица
каже глина убијене земље мојих прстију
каже твоја коса док сањаш голубове
док сањаш моју мајку која те благосиља
јер твоја љубав има мој лик

о чему речи чему ово мноштво речи
овај рецитал страха ово мушко дете
које јавно плаче
које сузама мити олтар мира
чему ово мртво сунце иза врата
далеко од сваке чежње Сене и Лабе
од витража иња прастарих алпа
од смарагда тишине широког сибира

чему ово моје око
просуто у празна корита будућности

ја не знам како утолити жеђ капком
мог пресушеног вида

о матеро ти која роди милионе нерођених
реци сада
чему рат

хоће ли икада бити победника
у бесконачном збиру смрти

17.07.2014.

О КЊИЗИ И ПРАЗНОМ ПРОСТОРУ

као и све
и књига је празан простор на почетку
суво речно корито
ненастањено гнездо
или срце без љубави

али све тежи својој коначности
кругу који је једина
геометријска слика

тешко је одупрети се бујицама
са којима си упоредо растао
можда и та сама бујица
која напоследку кад све буде домашено
буде такође део тебе
али ти наједном постане јасно
да си одувек био део непресушне
зелене течности
у којој се све одиграва
и да си на челу понео знак мајчиног крика
кад си као риба испливао из горчине муља
плодоносног смрада

можда је све јасно и незачудно
моја књига са мном расте и нема граје
којом означавамо све своје немире
радости и жалости
и нема разлике јер све завршава сузама

али све једно моја књига сама од себе расте
и све с њом што је у њој или на њеном
широком трагу
све што је на почетку мог буђења
спајања великих и малих светлости
и тихих закона који ме нагоне
да крвљу наздрављам овоме јутру отрежњења

о како већ од прве црне пеге та књига
личи на мој бол
на бол који највише личи на мене
(и није нејасно ни чудно
зашто у мојој личној карти
уместо лика мога лица
непоузданог и променљивог
стоји лице мога бола)

о како та прва слова о којима нико ништа
не зна личе на просторе
из којих израстам сваким даном
и питам се јесу ли та слова моја
и јесу ли она моји ситни органи
или њихови вредни гласници
на малим коњима
који их вредно и без гласа
објашњавају гладним птицама
испод стрехе најважнијег органа
одакле пуца предиван и бесконачан поглед

о како моје речи попут мене
личе на руке ветра
и све сам одмах признао великим
испитивачима
и без примене силе прихватио кривицу

узалудно је порицати речи на које личиш
узалудно је и сулудо порицати речи
налик на твоја пресавијена ребра
којима за сваки несташлук свести и несвести
плаћаш све своје казне и глобе

а очи где су моје очи
јер вече је леп детаљ на делу неба
понад мог дворишта
мало подешено и нашминкано
али свако на свој начин себе доживљава
а самим тим и путовање кроз ноћ
према великим и малим светлостима
према малим и великим тамама
према дубини и корену настанка
према цвету земље и камену који кључа
јер велики се оброци на планети земљи
свакодневно спремају

али готова је моја књига
заиста испуњена празнина непостојећег
оквашена речна корита
птичја гнезда препуна измета
кликтаве неодговорне деце
која су као сва деца

све реч може као и крв као и руке као и очи
једино песма њихова ништа не може
јер њихова песма само је бол моје речи
јер њихова песма само је бол моје крви
јер њихова песма само је бол мојих руку
у коштацу са ветровима великим и малим
њихова је моја песма

са ветровима малим и великим
који су отели и однели моју душу
моју с муком олисталу књигу
моје двориште разгранато
оно пусто двориште без игде икога

15.08.2014.

УМЕЋЕ ПЕВАЊА

Јован Д. Петровић, миљеник муза, започео је своје лирско ткање почетком седамдесетих година двадесетог века. Јавности се најпре огласио песмама у књижевној периодици. Креативан и приљежан (добитник бројних награда широм Србије и у иностранству), до сада је, почевши од 1997. године, објавио десет песничких књига, три књиге поезије за децу, два романа, неколико значајних антологија песама и монографија. Својим целокупним, емотивно-медитативним, Јован Д. Петровић, сигурно, припада истакнутом врху српског песништва.

Почетком 2016. године песник Петровић је за штампу припремио једанаесту ауторску књигу песама, *Можда тишина*. Ова нова стихована руковет, која представља круну поетике Јована Д. Петровића, није настала у једном даху – ни случајно, ни лако. После песме-матице *Окна окрњених речи* (написане 15.12.2013), током 2014. и 2015. године, у часовима дубоке тишине и осаме, (а снажне побуђености и имагинације) јатили су се стихови, уцеломудрене песме – особеног гласа и мисаоне густине. Укупно њих тридесет и две, сврстаних у четири поетска круга (*Окна окрњених речи*, *Можда тишина*, *Параван јутра* и *Тишина, свакако*), чине јединствену, заокружену целину.

Мада је сегмент Јовановог певања љубав (најуже гледано), књига *Можда тишина* скуп је тематско-идејних полазишта полифоног карактера.

Песмом о чудесном сунчевом сјају (*Метафори сунца*) и љубави према вољеној жени, почиње, значењски згуснуто и стилски набојито, најновије драматично стиховано казивање Јован Д. Петровића: „и љуби ту твоју слатку женицу / то твоје кућно сунце...“ И у песми *Ни цветови травини* песник императивно поручује: „воли је добро је волети / ... само љубав уме да умре / у себи сама / и запева у јутру /... воли је добро је волети / јер у њеним очима самују твоја сновиђења“. Љубав је давање себе у потпуности. Зато песник неколико пута понавља глагол: *воли* је. Искрена обострана љубав, својом топлином и пунином, може бити моћна одбрана од навале ништавила. Стихови песме *Изнутра хладна кућа* пример су праве љубави: „и све се врати на своје место / у мој сан кристално јасан / у коме видим твоју главу и твој осмех / и ван мог пропланка“. Да је љубав замамна игра и ватрена чулна сензација, потврђује *Песма птицина*: „утихнули пољупци / човека и жене а то је велики губитак / јер поље других успомена нема“. Смисаоном љубављу према вољеној жени, сину јединцу, почившој мајци, својој кући, свом дворишту, домовини, човечанству, дрвету, цвету, трави... песник упорно и жилаво брани живот.

Плод истозначне љубави јесте и антиратна песма *Ода разуму*: „могу ли плавом бојом твојих очију / нахранити глад крвижедних паса рата /... / хоће ли икада бити победника / у бесконачном збиру смрти /“... / о има ли излаза у поезији / заиста у поезији“. Нажалост, ни песништво, ни било која друга уметност, не може спутати разорну стихију зла. Цитирани фрагмент јесте тужбалица, јецајни

ламент над свим невиним жртвама, било ког рата, сада у свету. Истовремено је и бунтован позив буђења свести и савести (сваком појединцу) да се пружи отпор и сачува живот. Наш песник је свестан поражавајуће стварности, што му у души изазива сталан, немерљив, раздирући бол. Ипак бол, бар на тренутке, бива потиснут ироничном ругалицом, као у песми *Параван јутра*: „о како се сунце садржајно рађа / над новинама препуним јутарњих вести.“

Јован Д Петровић (непорекливо песник вишег реда) већ је пет деценија целокупним својим бићем (мишљу, срцем, крвљу) упорно и грчевито наднет над чворишна, егзистенцијална питања, у жељи да их разреши. Исход његове намере је и даље неизван.

Садржај свих Јованових књига чине бројни упитници, најчешће интроспективно-монологичке природе. Или језгровито мудри искази, попут овог (прва песма нове књиге *Кад се сунце помаља*: „у отвореном оку времена /малени изгуђвани лик јутра.“ Ето, на делу доказа песниковог маестралног умећа – да у само два стиха сажме сву драму постојања. По песниковом мишљењу човеков живот не може бити срећан, јер се дете рађа из зелене смрдљиве слузи, уз мајчине крике и сузе (песма *О књизи и празном простору*). Такође се јавља и криза идентитета: „ко сам ја ако пута немам ...“ (запеваће песник у песми *Планета на којој седиш*). Толико је у овом свету бола, несреће, болести, рата, глади, терора, трагедија... да се сваки човек може осетити угроженим и крикнути као и песник Јован Д. Петровић: „о могу ли преживети овај смртоносни живот...“ (песма *Ода разуму*). Не могавши да нађе

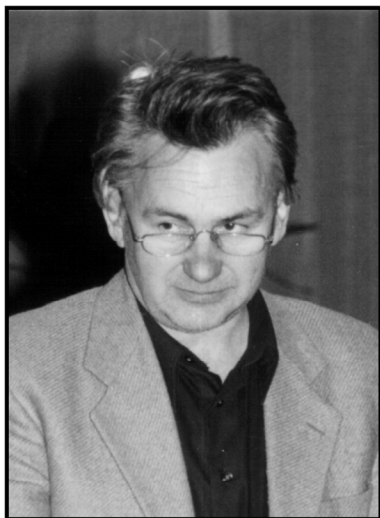
утеху у реалности, песник ће закорачити и у инострано-трансцедентно: „и мрсе се кораци без смера у прозору / према оностраним властитим лику / тамо је све сажето сложено у доток...“ (песма *Плахе раскрснице*). Инустративан пример за песников имажинарни боравак у оностраним свету јесте посветна песма мајци Наталији, *Она је заклопила очи*. Поред мајчиног гроба изникао је „самоникли цвет“. Песник мисли: „и можда је он био и нечија прелепа душа...“ Затим персонификовани цвет добија моћ говора и обраћа се песнику монологом. „твоја мајка о тој ноћи зна / о сунцу она ће ти једина рећи / али кажем ти / да би сунце пронашао / изгубити га најпре мораш /... /иначе твоје мајке која је заклопила очи / препуне су сјаја биле и зато тамо / кажем тамо јер не знам другу реч за нигде / нема ноћи ни мрака...“ Наш драги Јован, захваљујући својој љубави, вери и нади и свом, од Бога датом, таленту, као и упорности у раду, открио је смислица кључ. Он слути да се живот не завршава на земљи, телесном смрћу, већ се наставља, пресељењем у светлосни космички бескрај.

Јован Д. Петровић јесте песник коме се мора веровати. Његова висока духовност и стваралачка енергија и модерност певања, за свако су поштовање. Моје искрено поштовање упућујем племенитом човеку, Јовану и дивљење његовој треперавој души, што створила је толико умних, лепих и значајних стихова. Као ове из песме *Књиге ненаписане*: „а песма мора да има укус ветра и воде / песма мора да има сјај звезда...“

И на крају, похвала директорки библиотеке *Србољуб Митић*, у Малом Црнићу, госпођици Зорки Стојановић, што ће бити издавач изузетно вредне књиге *Можда тишина*, Јована Д. Петровића.

У Батуши,
22.01.2016.

Златија Радовановић,
рецензент,

Јован Д. Петровић, (1950, Петровац на Млави). Објавио је књиге поезије: *Птици да се надам* (1997), *На вратима песма* (1998), *Зелено јутро* (за децу (1998), *Велика соба јутра* (за децу, 1999), *Легитимна мета* (1999), *Ходочасно гнездо* (1999), *Ахил је умро од упале плућа* (2001), *Камена кућа* (2001),

Божја пошта (2003), *Шта је то у сновима* (за децу, 2003), *Лутке у излогу* (2005), *Цветна молитва* (2007), *Узорак давног сна* (2008); романе: *Лина тврђа од камена* (2004, 2006) и *Глумица* (2009, 2011); антологије (као састављач): Антологија петровачких песника 20. века *Речи бачене у време* (2002), Антологија песника Браничава друге половине 20. века *Као черга широка душа* (2014); *Беле су Млавине руке – Млава у поезији* (2004); монографију *Век позоришта на Млави* (2007, коауторски с Владиславом Макишем) и *Како смо волели друга Тита – 100* (књига о позоришној представи петровачког аматерског позоришта); лексикон *Петровачки поменик – Књига о свима нама* (2008); *Петровачке анегдоте* (2010, коауторски с Добривојем Петровићем); монографија *Млавски витез – Миљко П. Јовановић* (коауторски с Радетом М. Обрадовићем).

Покретац, организатор и уредник зборника песничке манифестације *Тирилица - слово српског лица* (2009).

Објављује у домаћој и страниј књижевној периодици. Награђиван за поезију. Поезија му је превођена на више страних језика.

Добитник признања *Горњачка повеља*, награде *Горњачко звоно* (за српску духовност), годишње награде општине Петровац на Млави – 4. *Јун* (за укупан допринос култури) и др.

Члан је Удружења књижевника Србије (2003).

Живи у Петровцу на Млави.

С А Д Р Ж А Ј

ОКНА ОКРЊЕНИХ РЕЧИ

Кад се сунце помаља	7
Метафори сунца	8
Планета на којој седиш	10
Ни цветови травини	12
Све у шапатима	15
У неотвореној сенци	17
С друге стране, пролеће	20
Окна окрњених речи	23

МОЖДА, ТИШИНА

Друга обала	27
Друга соба	29
Тестамент ћука	30
Миљеник улов	32
Једноставно човек заспи	34
Промени промени воде	35
Родољубиве песме	37
У гром свепочетни	38
Изнутра хладна кућа	40
Омеђен бескрајима	42
Можда тишина	44
Песма птицина	46

ПАРАВАН ЈУТРА

Плахе раскрснице	48
Она је заклопила очи	52
О, лепа Маријо	57

Књиге ненаписане	63
Без повратка	64
Оглас за небо	66
Потом тишина	67
Крв вечне ватре	68
Окамењена	69
Параван јутра	70

ТИШИНА, СВАКАКО

Ода разуму	75
О књизи и празном простору	78

Златија Радовановић: <i>Умеће певања</i>	82
<i>О аутору</i>	88

Јован Д. Петровић
МОЖДА ТИШИНА

Издавач
Библиотека *Србољуб Митић*
Мало Црниће

За издавача
Зорка Стојановић

Рецензент
Златија Радовановић

Технички уредник
Небојша Деветак

Решење корица
Иван Ј. Петровић

Штампа
Штампарија *Стојадиновић*
Петровац на Млави

Тираж
200 примерака

Година 2016.

CIP - Каталогизација у публикацији –
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-1

ПЕТРОВИЋ, Јован Д., 1950-

Можда тишина / Јован Д. Петровић. -
Мало Црниће : Библиотека Србољуб
Митић, 2016 (Петровац на Млави :
Стојадиновић). - 90 стр. : ауторова
слика ; 21 см

Тираж 200. - Стр. 82-86: Рецензија /
Златија Радовановић. - О аутору:
стр. 87-88.

ISBN 978-86-87003-48-4

COBISS.SR-ID 220692492